

УДК 070: 355/359: 364.6 (477)
DOI: 10.20535/2077-7264.4(86).2024.313497

© А. О. Червінчук, д-р філософії (PhD) з журналістики, доц.,
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ НАСЛІДКІВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ У ФОРМАТІ ЖУРНАЛІСТИКИ РІШЕНЬ

У межах цього дослідження здійснено огляд наукових праць,
які присвячено вивченню концепції журналістики рішень,
з метою визначити та відобразити думки вчених щодо роз-
уміння особливостей журналістики рішень.

Також розглянуто рекомендації від фахівців-практиків
щодо застосування журналістики рішень у контексті
висвітлення воєнної проблематики.

Ключові слова: російсько-українська війна;
конструктивний підхід; журналістика рішень;
воєнна дійсність; інформаційний простір; медіа;
професійні комуніканти.

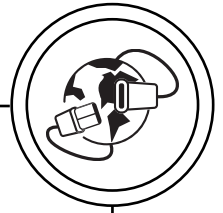
Постановка проблеми

Виклики сучасної інформацій-
ної епохи, кризові явища та вій-
ни актуалізують нові формати та
підходи до журналістської робо-
ти. Від початку повномасштаб-
ної війни аудиторія потребувала
та потребує спеціального, ціле-
спрямованого висвітлення й ос-
мислення феномену війни та на-
слідків воєнних дій, і хоч на сьо-
годні війна не завершилася і пост-
конфліктне майбутнє ще не на-
стало, уже зараз гостро постає
необхідність прийняття, оціню-
вання подій, їх осмислення для
формування стратегій відбудови
України та вирішення інших на-
гальних соціальних проблем.

Завданням професійних ко-
мунікантів у цьому контексті є

не тільки транслявання до уваги
аудиторії хроніки воєнних дій та
констатування наявності соціаль-
них проблем, спричинених війною,
але й осмислення, роз'яснення
масштабу наслідків війни з метою
привернення уваги громадсько-
сті. На наше переконання, не менш
важливо продемонструвати кон-
структивний погляд на конкретні
соціальні проблеми та їх ефектив-
ні рішення, які вже впроваджують-
ся окремими громадами.

Конструктивний підхід стає
все більш поширеним та актуаль-
ним у сучасних умовах, а саме —
у відповідь на зростаючу таблої-
дизацію, сенсаційність й упере-
дженість медіа [1, с. 4]. Такий під-
хід протилежний типовому, орієн-
тованому на подієвий характер

висвітлення реальності, тенденціям до того, щоб новини були на-самперед сфокусовані на кризі та конфлікті, традиціям, які базуються на переконанні, що професійні комуніканти повинні завжди залишатися сторонніми спостерігачами, обмежуючись (просто) «звітами» про соціальну реальність і ні в якому разі не втручатися. Натомість прихильники конструктивної журналістики виступають за «альтернативну», більш інклюзивну журналістську практику, що спрямована на пошук позитивних цінностей у контексті ретранслявання подій, а також на демонстрацію можливих рішень завдяки відображенню історій успіху, які надихають [2, с. 495].

Т. Айтамурто та А. Варма визначають «конструктив» у журналістиці як продуктивний підхід до репрезентації проблем. Адже, закликаючи до активнішого висвітлення рішень, журналістський дискурс переходить від «сторожової» функції виявлення проблем до висвітлення рішень. Логіка така: журналісти, які використовують конструктивний підхід у своїй роботі, висвітлюють рішення, а потім влада та громадськість повинні вибрати «правильні» (насамперед дієві) рішення для вирішення соціальних проблем [3, с. 11].

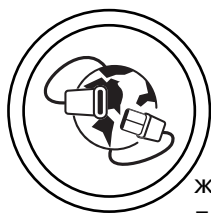
Досвід використання потенціалу журналістики рішень за кордоном сприяв появі інтересу до цього формату з боку українських журналістів, особливо в умовах кризових явищ останніх років, з якими зіткнулася Україна (початку пандемія Covid-19, потім повномасштабна війна тощо), а відтак потребує дослідницької уваги.

Аналіз попередніх досліджень

Наше дослідження передусім ґрунтується на працях закордонних дослідників (К. Лоу, К. Макінтайр, Т. Айтамурто, А. Варма, М. Лоуз, Ш. Деверо Фергюсон, П. Ковачевич та ін.), які у своїх роботах окреслили суть журналістики рішень (наміри, специфічні ознаки тощо).

Так, на переконання К. Лоу і К. Макінтайр [4, с. 34], журналістика рішень є компонентом (однією з форм) конструктивної журналістики, адже існують й інші форми журналістики, спрямовані на досягнення схожих цілей, зокрема журналістика миру, громадянська журналістика, відновний наратив та адвокаційна журналістика. Однак у журналістиці рішень, на відміну від інших форм, журналісти переміщують фокус і увагу на перспективу (здійснення) соціальних змін, документуючи та розробляючи рішення поточних соціальних проблем [3, с. 8]. Тому Т. Айтамурто та А. Варма суть журналістики рішень окреслили так: «журналістика рішень позиціює себе одночасно як позитивну силу в суспільстві та як і нейтрального актора: демонструючи рішення, вона може сприяти суспільним змінам, але також претендувати на автономність і неупередженість» [3, с. 14].

На думку П. Ковачевич, історії у форматі журналістики рішень передусім зорієнтовані на рішення для соціальної аудиторії, яке має бути позитивним та повідомляти про «блискуче», працездатне рішення, яке робить світ «кращим місцем» [5, с. 128–129]. Крім того, на переконання М. Лоуз і Ш. Деверо Фергюсон, завданням

журналістики рішень є не тільки проінформувати громадськість (продемонструвавши при цьому всі можливі точки зору) як про проблеми, так і про можливі рішення, але й залучити читачів до обговорення [6, с. 62].

У контексті українського журналістикознавства про стале, системне розуміння цього явища говорити ще зарано, адже журналістика рішень поступово набуває свої популярності в українському інформаційному просторі і привертає увагу української наукової спільноти. Дослідженню особливостей журналістики рішень присвячені наукові праці таких українських учених, як: Т. Слотюк, Н. Фенько, Н. Черепова, Я. Бакаєвич, О. Гондюл, О. Панькевич, О. Семенець та ін., а також експертів, фахівців-практиків — Т. Матичак, А. Марциновський, О. Голуб та ін.

Дослідниці Н. Фенько та Н. Черепова відзначили, що журналістика рішень вирізняється з-поміж типів конструктивної журналістики, та пропонують розглядати журналістику рішень як «окрему модель журналістики, споріднену з конструктивною» [7, с. 183]. Н. Фенько та Н. Черепова зацентрували увагу на таких ознаках журналістики рішень: «автор звертається до конкретних прикладів без акценту на суб'єктах дії» [7, с. 183]; «матеріал не демонструє особистої зацікавленості автора, або ця зацікавленість поступається об'єктивній користі пропонованого рішення» [7, с. 183]; «акцент на конкретному рішенні чи структурній проблемі зберігається до кінця матеріалу» [7, с. 183].

Натомість, на думку Я. Бакаєвич, журналістику рішень можна ви-

окремити як сталу концепцію, формуванню якої сприяло три чинники: «зростання кількості організацій та бізнес-структур, які вбачають своєю місією покращення світу на локальному або глобальному рівні» [8, с. 147]; «диджиталізація та її наслідки, зокрема, постійне збільшення кількості інформації та негативних новин в інфопросторі, від яких формується емоційне безсилля» [8, с. 148]; «бажання журналістів висвітлювати позитивні соціальні зміни та охоплювати більше читачів» [8, с. 148].

Т. Слотюк підкреслила, що для журналістики рішень важливим є «соціальний конфлікт і його вирішення» [9, с. 71], тому важливо вміти правильно знаходити ті приклади, на які варто орієнтуватися у вирішенні певних проблем. Водночас О. Гондюл у своїй праці зазначила, що «такі історії повинні містити докази того, що інструменти працюють, та повідомляти про будь-які застереження чи обмеження, пов'язані з певними інструментами» [10, с. 17].

Розглянуті дослідницькі ракурси засвідчують багатогранність формату журналістики рішень, що водночас дає підстави припустити, що журналістика рішень має значний комунікаційний потенціал та можливості, так необхідні для реалій воєнного часу: журналісти зможуть змістити акценти із суцільного негативу, який переповнює новинні інформаційні потоки, запропонувати конкретні кейси рішень і водночас сприятимуть залученню громадськості задля спільного пошуку рішень щодо нагальних соціальних проблем, спричинених російсько-українською війною.

Мета роботи

Окреслити особливості використання формату журналістики рішень у контексті висвітлення наслідків російсько-української війни (на прикладі видання «Рубрика»).

Результати проведених досліджень

Під час дослідження ми послуговувалися комплексом загальнонаукових методів аналізу, синтезу, узагальнення, а також використовували пошуковий метод (для відбору журналістських матеріалів).

Перед тим, як приступити до осмислення специфіки застосування журналістами підходу журналістики рішень, з'ясуємо принципові характерні риси, що відрізняють цей формат медійної роботи від інших. Як зазначено в посібнику «Як писати про відновлення України у жанрі журналістики рішень», п'ятьма складниками матеріалу журналістики рішень є: «проблема, яка потребує вирішення; інноваційне рішення як головний елемент матеріалу; уже досягнуті результати рішення, які доводять його життєздатність та ефективність; можливість повторити рішення іншими; опис ризиків чи слабких сторін, які можуть відкритися у процесі реалізації рішення» [11, с. 14].

У посібнику «Журналістика рішень: вступ для журналістів і редакцій» надано такі поради: переконатися в тому, що рішення справжнє (новини про рішення проблеми можуть надихати, однак треба пересвідчитися, що рішення справжнє); бути конкретним (надати конкретне рішення, повідомити, яким чином і де використовується); уникати пропаган-

ди (у хороших текстах демонструються успіхи та невдачі цього рішення, важливою є різнобічне подання інформації) [12].

Ще вважаємо корисними рекомендації для журналістів щодо структурного викладу матеріалів з ознаками журналістики рішень: «[...] опис проблеми з подробицями: статистика за темою; опис спроб розв'язати цю проблему: владою, бізнесом або громадськими активістами; як саме (покроково) вирішене це питання: коментарі дійових осіб; конкретні результати рішення; опис його інноваційності; вплив результатів: коментарі експертів і тих, для кого створене це рішення; алгоритм дій для повторення цього рішення іншими людьми; можливі недоліки та ризики запропонованого підходу» [11, с. 9].

У контексті цього дослідження наші наукові орієнтири зосереджені на з'ясуванні того, як за допомогою журналістики рішень висвітлюються наслідки російсько-української війни (конкретні проблеми), та досвід їх рішення. Ми взяли до уваги матеріали видання «Рубрика» [13], яке позиціює себе як «медіа рішень» і, в якому журналісти активно послуговуються форматом журналістики рішень, зокрема в контексті актуалізованої в дослідженні теми. Ми обрали за хронологічні межі дослідження період травня 2022 року — вересня 2024 року. Нижня хронологічна межа позначає час активного оприлюднення перших журналістських текстів, в яких осмислюються наслідки російсько-української війни та демонструються рішення актуальних проблем. Для аналізу відібрано 83 матеріали. Опрацьовані

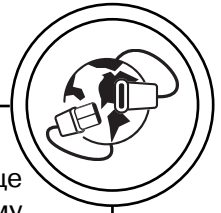

публікації можемо згрупувати, виокремивши такі *проблемно-тематичні лінії*: відновлення інфраструктури міст після бомбардувань російською армією (21 матеріал); адаптація внутрішньо переміщених осіб (ВПО) (43 матеріали); реабілітація та соціалізація військовослужбовців (19 матеріалів). Проілюструємо на конкретних прикладах:

1. Відновлення інфраструктури міст після бомбардувань російською армією. Журналісти публікували тексти про ініціативи волонтерських організацій і окремих громад, що спрямовані на відбудову зруйнованих об'єктів інфраструктури: «“Сміливі відновлювати”»: як команда волонтерів та волонтерок допомагає відбудувати Київщину після російського вторгнення» (*Рубрика*. 11.11.2022); «Циркулярне будівництво: як на Харківщині відходи руйнації використовують для відбудови» (*Рубрика*. 5.12.2023); «Зелена відбудова: як громада на Миколаївщині вже зараз застосовує екопідхід у відновленні» (*Рубрика*. 6.10.2023). Окрему увагу приділяли державним проектам: «Ракета за парканом: історія родини з Ірпеня, що отримала від держави компенсацію за пошкоджене житло» (*Рубрика*. 17.05.2024). Відзначимо, що видання «Рубрика» створило спецпроект під назвою «Хроніки відновлення: щоденник репортера». Зокрема, прикладами матеріалів на цю тему є такі: «“З’являється якась сила, бо ми вдома”, — як живе та відновлюється найпівнічніша громада Херсонщини» (*Рубрика*. 13.10.2023); «Дві тисячі затоплених будинків: як живе мікрорайон Острів, що у Херсоні, після відходу води» (*Рубрика*. 9.10.2023).

2. Адаптація внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Цю тему журналісти висвітлювали різносторонньо, зокрема писали про: допомогу у пошуках житла та його облаштуванні; сприяння у пошуках роботи чи відкритті власної справи; психологічну підтримку дорослих і дітей та ін. Наведемо приклади таких матеріалів: «Закінчені хати: як село на Сумщині допомагає ВПО знайти нове житло» (*Рубрика*. 20.12.2022); «“Поруч”»: як на Тернопільщині працює проєкт психологічної підтримки для дітей, які постраждали від війни» (*Рубрика*. 20.07.2022); «Робота для ВПО: п’ять українських ініціатив, які допомагають знайти роботу переселенцям» (*Рубрика*. 27.06.2023); «Затишок для ВПО: як небайдужа українка допомагає переселенцям облаштувати нові домівки» (*Рубрика*. 23.05.2024). Серед знайдених матеріалів трапляються й такі, що присвячено досвіду реалізації урядових програм для ВПО: «П’ять утрачених домівок: як сім’я переселенців отримала нове житло від держави» (*Рубрика*. 16.05.2024).

3. Реабілітація та соціалізація військовослужбовців. У матеріалах ідеться про програми психологічної підтримки військових, які ініційовані та реалізуються волонтерськими організаціями або громадами: «Як терапевтична їзда на конях допомагає ветеранам: рішення зі Львівщини» (*Рубрика*. 16.11.2022); «Не панacea, але шанс: як працює застосунок психологічної підтримки для ветеранів» (*Рубрика*. 23.06.2023); «Поверни мене з війни»: як працює танцювальна терапія для ветеранів та їхніх родин» (*Рубрика*. 14.06.2024). Також пуб-

лізували тексти про досвід лікування та протезування військових в Україні чи за кордоном: «Лікувати. Протезувати. Реабілітувати українців в Україні». Як працює реабілітаційний центр «Незламні» у Львові» (*Рубрика*. 6.04.2023); «Повернути забране війною: як фонд BGV спільно з Естонією допомагає українцям з протезуванням» (*Рубрика*. 9.05.2023).

Окрему увагу зосередимо на специфіці *змістового наповнення та структурного викладу матеріалів*. Відзначимо, що матеріали видання «Рубрика» характеризуються чітким та послідовним структурним викладом, відображаючи: конкретну проблему (деталізовано окреслюються суть проблеми, з якою зіткнулася соціальна група тощо); рішення (детальний опис кейсу, до якого звернулися герої задля вирішення проблеми); як це працює (тобто конкретний приклад того, як це реалізовано на практиці) тощо.

Такий підхід, на наше переконання, водночас сукупно демонструє питання, які необхідно актуалізувати для відображення рішення цієї проблеми, полегшуючи процес сприймання та розуміння матеріалу аудиторією. Оскільки видання «Рубрика» активно послуговується можливостями журналістики рішень, про що ми згадували вище, та розглянувши віднайдені матеріали на предмет відповідності критеріям журналістики рішень, можемо зазначити, що журналісти видання «Рубрика» активно звертаються до теми наслідків російсько-української війни, демонструючи конкретний досвід рішення проблем, а віднайдені тексти

відповідають розглянутим вище рекомендаціям/критеріям, тому їх можна вважати матеріалами з ознаками журналістики рішень.

Висновки

В умовах воєнного часу аудиторія стикається зі стрімкими інформаційними потоками «негативних новин», — про втрати, жертви/постраждалих/руйнування тощо. Відтак журналістика рішень пропонує альтернативне подання інформації: завдяки конструктиву, що лежить в основі таких історій, не тільки інформує про конкретні кейси, які вже вдалося реалізувати, успішні рішення чи процес досягнення цих рішень, але й демонструє певні позитивні перспективи соціальних змін, — зокрема, може надихати, об'єднувати людей, формуючи в суспільстві нові цінності та спільне відчуття соціальної відповідальності. Аналіз обраних для дослідження журналістських матеріалів продемонстрував, що журналісти видання «Рубрика», послуговуючись можливостями журналістики рішень, актуалізують важливі теми/проблеми воєнного часу (відновлення міст, реабілітація військових, адаптація ВПО тощо) та чітко структурують матеріали, надаючи зрозумілі й вичерпні відповіді на всі питання, що суттєво полегшує процес сприймання та розуміння інформації аудиторією. У віднайдених матеріалах очевидним є намір журналістів осмислити проблеми та відобразити успішний досвід їх вирішення за допомогою залучення експертів чи героїв.

Ураховуючи реалії та наслідки російсько-української війни, з якими зіткнулися (і продовжують

стикатися щоденно) українці, журналістика рішень може стати оптимальним, ефективним способом висвітлення проблем/наслідків, спричинених воєнними діями, та рішень цих проблем, таким чином надавши аудиторії перспективу на соціальні зміни, надію на кращу реальність на майбутнє.

Для подальшого дослідницького обговорення важливим залишається питання концептуального розуміння та трактування

явища журналістики рішень. І для впевненого усвідомлення ефективності використання цього підходу в контексті висвітлення наслідків російсько-української війни необхідно в майбутньому здійснити ширший аналіз журналістських публікацій на цю тему, використавши матеріали з інших видань, що допоможе зробити порівняльний аналіз та увиразнити уявлення про особливості використання цього підходу різними виданнями.

Список використаної літератури

1. Jørgensen K. Handbook for constructive journalism / K. Jørgensen, J. Risbro // International Media Support. 2022. URL: <https://www.mediasupport.org/wp-content/uploads/2022/01/A-Handbook-for-Constructive-Journalism-IMS-and-CI-2022.pdf> (accessed on September 15, 2024).
2. Mast J. Constructive journalism: Concepts, practices, and discourses / J. Mast, R. Coesemans, M. Temmerman // Journalism. 2018. № 20(4). pp. 492–503. URL: <https://doi.org/10.1177/1464884918770885> (accessed on September 15, 2024).
3. Aitamurto T. The constructive role of journalism / T. Aitamurto, A. Varma // Journalism Practice. 2018. № 12(6). pp. 695–713. URL: <https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1473041> (accessed on September 15, 2024).
4. Lough K. Journalists perceptions of solutions journalism and its place in the field / K. Lough, K. McIntyre // #ISOJ Journal. 2018. № 8(1). pp. 33–52. URL: <https://isoj.org/research/journalists-perceptions-of-solutions-journalism-and-its-place-in-the-field/> (accessed on September 15, 2024).
5. Kovačević P. Solutions journalism in practice: The tension between critical and compelling presentation of solutions in bbc's social media video stories / P. Kovačević // Media Literacy and Academic Research. 2023. pp. 115–138. URL: <https://doi.org/10.34135/mlar-23-01-07> (accessed on September 15, 2024).
6. Lowes M. Solutions journalism: Strategies for effecting and managing change / M. Lowes, S. Devereaux Ferguson // Canadian Journal of Media Studies. 2021. № 17(1). pp. 60–85. URL: <https://doi.org/10.18192/cjms-rcem.v17i1.5879> (accessed on September 15, 2024).
7. Фенько Н. Особливості моделі журналістики рішень: регіональний вимір / Н. Фенько, Н. Черепова // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32, № 6. С. 182–186. URL: https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/6_2021/part_3/32.pdf (дата звернення: 25.09.2024).
8. Бакаевич Я. Журналістика рішень: особливості створення матеріалів та їх просування / Я. Бакаевич // Інтегровані комунікації. 2024. № 1(17). С. 145–151. URL: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2024.1719> (дата звернення: 25.09.2024).

9. Слотюк Т. Концепція моделі Solutions Journalism: конотація, функції, особливості функціонування / Т. Слотюк // Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2021. Вип. 50. С. 68–76. URL: <https://doi.org/10.30970/vjo.2021.50.11097> (дата звернення: 25.09.2024).

10. Гондюл О. Соціальна відповідальність медіа як ефективний результат «журналістики рішень» / О. Гондюл // Інтегровані комунікації. 2019. № 8. С. 14–24. URL: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.2.2> (дата звернення: 25.09.2024).

11. Матичак Т. Як писати про відновлення України у жанрі журналістики рішень / Т. Матичак, А. Мартиновський. Київ: ГО «Інтерньюз-Україна», 2024. 27 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1sKP-AMGVHIN759Nnr6MzpdRXXMuCEfmkn/view> (дата звернення: 25.09.2024).

12. Tillmans M. Solutions Journalism an introduction for journalists and newsrooms / M. Tillmans // European Journalism Centre. 2024. URL: <https://ejc.net/resources/solutions-journalism-an-introduction-for-journalists-and-newsrooms/downloading?download=14c98ae3-fdb4-4c47-b52f-cc7f9f8bb76d> (accessed on September 15, 2024).

13. Рубрика: Медіа рішень. URL: <https://rubryka.com/> (дата звернення: 2.10.2024).

References

1. Jørgensen, K., & Risbro, J. (2022). Handbook for constructive journalism. *International Media Support*. Retrieved from <https://www.mediasupport.org/wp-content/uploads/2022/01/A-Handbook-for-Constructive-Journalism-IMS-and-CI-2022.pdf>.

2. Mast, J., Coesemans, R., & Temmerman, M. (2018). Constructive journalism: Concepts, practices, and discourses. *Journalism*, 20(4), 492–503. <https://doi.org/10.1177/1464884918770885>.

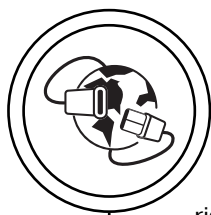
3. Aitamurto, T., & Varma, A. (2018). The constructive role of journalism. *Journalism Practice*, 12(6), 695–713. <https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1473041>.

4. Lough, K., & McIntyre, K. (2018). Journalists perceptions of solutions journalism and its place in the field. *#ISOJ Journal*, 8(1), 33–52. Retrieved from <https://isoj.org/research/journalists-perceptions-of-solutions-journalism-and-its-place-in-the-field/>.

5. Kovačević, P. (2023). Solutions journalism in practice: The tension between critical and compelling presentation of solutions in bbc's social media video stories. *Media Literacy and Academic Research*, 115–138. <https://doi.org/10.34135/mlar-23-01-07>.

6. Lowes, M., & Devereaux Ferguson, S. (2021). Solutions journalism: Strategies for effecting and managing change. *Canadian Journal of Media Studies*, 17(1), 60–85. <https://doi.org/10.18192/cjms-rcem.v17i1.5879>.

7. Fenko, N., & Cherepova, N. (2021). Osoblyvosti modeli zhurnalistyky rishen: rehionalnyi vymir [Features of the solution journalism model: Regional dimension]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiia. Zhurnalistyka*, 3(6), 182–186. <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.6-3/32> [in Ukrainian].

8. Bakaievych, Y. (2024). Zhurnalistyka rishen: osoblyvosti stvorennia materialiv ta yikh prosuvannia [Solutions journalism: Features of material creation and promotion]. *Intehrovani komunikatsii*, 17(1), 145–151. <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2024.1719> [in Ukrainian].
9. Slotiuk, T. (2021). Kontseptsiiia modeli Solutions Journalism: konotatsiia, funktsii, osoblyvosti funktsionuvannia [Concept of solutions journalism model: Connotation, functions, features of functioning]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia Zhurnalistyka*, (50), 68–76. <https://doi.org/10.30970/vjo.2021.50.11097> [in Ukrainian].
10. Hondiul, O. (2019). Sotsialna vidpovidalnist media yak efektyvnyi rezultat 'zhurnalistyky rishen' [Social responsibility of the media as an effective result of solutions journalism]. *Intehrovani komunikatsii*, 2(8), 14–24. <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.2.2> [in Ukrainian].
11. Matychak, T., & Martsynovskyi, A. (2024). *Yak pysaty pro vidnovlennia Ukrainy u zhanri zhurnalistyky rishen* [How to write about the recovery of Ukraine in the genre of journalism of solutions]. Kyiv: HO 'Interniuz-Ukraina'. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1sKP-AMGVHIN759Nnr6MzpdrXMuCEfmkn/view> [in Ukrainian].
12. Tillmans, M. (2024). Solutions Journalism an introduction for journalists and newsrooms. *European Journalism Centre*. Retrieved from <https://ejc.net/resources/solutions-journalism-an-introduction-for-journalists-and-newsrooms/downloading?download=14c98ae3-fdb4-4c47-b52f-cc7f9f8bb76d>.
13. *Rubryka: Media rishen* [Category: Media solutions]. Retrieved from <https://rubryka.com/> [in Ukrainian].

Within the framework of this study, a review of scientific works devoted to the study of the concept of solutions journalism was carried out in order to determine and outline the opinions of scientists regarding the understanding of the features of solutions journalism.

Practical recommendations from practitioners regarding the application of solutions journalism in the context of war coverage were also considered.

Keywords: russian-Ukrainian war; constructive approach; solutions journalism; military reality; information space; media; professional communicators.

Надійшла до редакції 16.10.24